

انسانی سخن گفت. روز دوم نشست با سخنرانی خانم فیروزه گوشه، کارشناس اداره مبارزه با بیماری‌های منتقله از ناقلین وزارت بهداشت، درباره اصول تضمین کیفیت آزمایشگاه‌های تشخیص میکروسکوپی مالاریا ادامه یافت.

همچنین اساتید و متخصصان انستیتو پاستور ایران آموزش‌هایی گوناگون ارائه کردند؛ از جمله دکتر اکرم ابویی، رئیس بخش مالاریا و ناقلین انستیتو پاستور ایران، درباره اصول تشخیص مولکولی مالاریا و اهمیت آن در برنامه حذف مالاریا؛ دکتر سکینه پیراحمدی درباره چالش‌های مقاومت دارویی و اهمیت پایش مولکولی مقاومت در برنامه حذف مالاریا؛ و دکتر عباسعلی راز و آقای یوسفی درباره روش‌های مرسوم و نوین کنترل ناقلین، روش‌های ارزیابی مقاومت به حشره‌کش‌ها مطابق دستورالعمل سازمان جهانی بهداشت و روش‌های مولکولی. همچنین خانم مشایخی درباره انواع پشه‌های ناقل جنس آنوفل و چرخه زندگی این پشه‌ها سخنرانی کرد.

در روز سوم نشست، دکتر عبدالرضا میراولیایی، مدیر برنامه مدیریت بیماری‌های منتقله از آندس مهاجم در وزارت بهداشت، ابتدا درباره بیوتوریسم و ضرورت توجه به این موضوع در نظام مراقبت بیماری‌های واگیر سخنرانی کرد. ادامه جلسه به ارائه گزارش‌های میدانی و انتقال تجربیات همکاران در فیلد، در قالب هم‌اندیشی میان شرکت‌کنندگان و اساتید اختصاص داشت. همچنین سخنرانی‌هایی درباره بیماری‌یابی و مراقبت، علائم بالینی، درمان مالاریای بدون عارضه و مالاریای شدید، سناریوهای چالش‌برانگیز بیماری و موارد مرگ مشکوک به مالاریا در سال‌های اخیر و نیز طبقه‌بندی کانون‌های بیماری و مداخلات لازم پس از کشف مورد مالاریا ارائه شد.

این نشست با جمع‌بندی مدرسان دوره پایان یافت. گفتنی است پایگاه تحقیقاتی بیماری‌های نوپدید و بازپدید انستیتو پاستور ایران در سال ۱۳۳۱ برای کنترل اپیدمی‌های طاعون در غرب کشور تأسیس شده و از سال ۱۳۹۳ بخشی از فعالیت‌های آزمایشگاه مرجع کشوری طاعون، تولارمی و تب کیورا دنبال می‌کند.

وزیر بهداشت اعلام کرد:

اچ‌آی‌وی، بیماری قابل کنترل با درمان به موقع

در وینار روز جهانی ایدز ۱۴۰۴ که با حضور معاون بهداشت، مدیران و کارشناسان وزارت بهداشت و نمایندگان سازمان‌های بین‌المللی و دستگاه‌های همکار برگزار شد، پیام دکتر

برگزاری دوره آموزشی مدیریت برنامه حذف مالاریا در انستیتو پاستور ایران

نشست هم‌اندیشی مدیریت برنامه حذف مالاریا از ۱۵ تا ۱۷ آذرماه در پایگاه تحقیقاتی بیماری‌های نوپدید و بازپدید انستیتو پاستور ایران در اکنلو همدان، با حضور متخصصان و نخبگان دانشگاه‌های علوم پزشکی منتخب کشور، توسط انستیتو پاستور ایران و مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر و با همکاری سازمان جهانی بهداشت، دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران و برخی دانشگاه‌های علوم پزشکی برگزار شد.

در این نشست، کارشناسان دانشگاه‌هایی که در محدوده جغرافیایی آن‌ها انتقال محلی بیماری وجود داشته است، با هدف انتقال تجربه به سایر مدعوین مرتبط حضور داشتند.

در روز نخست، دکتر احسان مصطفوی، رئیس انستیتو پاستور ایران، ضمن خوش‌آمدگویی به شرکت‌کنندگان دوره، تأکید کرد: این انستیتو مصمم به ارتقای نقش و تأثیرگذاری خود در افزایش امنیت سلامت کشور است.

سپس دکتر احمد رئیسی، مدیر اداره مبارزه با بیماری‌های منتقله از ناقلین، اهداف نشست را بیان کرد و درباره برنامه حذف مالاریا و استراتژی‌های پیش‌رو سخنرانی کرد.

دکتر امید زمانی، نماینده دفتر سازمان جهانی بهداشت، نیز اهمیت بیماری مالاریا در ایران و منطقه مدیترانه شرقی را تشریح و آخرین گزارش سازمان جهانی بهداشت را ارائه کرد.

دیگر سخنران این برنامه آموزشی، دکتر مهدی ناطق‌پور، استاد دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران، بود که درباره چرخه زندگی و ویژگی‌های گونه‌های پلاسمودیوم عامل مالاریای

بنابراین گزارش، این وینار با حضور معاونین، مدیران وزارت بهداشت، دانشگاه‌های علوم پزشکی و نمایندگان سازمان‌های بین‌المللی برگزار شد و موضوعاتی همچون دستاوردهای برنامه کنترل اچ‌آی‌وی، اپیدمیولوژی بیماری در ایران و منطقه، سیاست‌های ملی و اهمیت حمایت از مبتلایان مورد بحث قرار گرفت. در ادامه وینار پیام‌های ویدئویی دبیرکل سازمان ملل متحد، نماینده موقت سازمان ملل متحد در ایران، مدیر کشوری دفتر برنامه مشترک سازمان ملل متحد در زمینه ایدز، سرپرست دفتر نمایندگی سازمان جهانی بهداشت در ایران، نماینده مقيم موقت برنامه توسعه سازمان ملل متحد، نماینده مقيم دفتر صندوق جهانی کودکان سازمان ملل متحد و نماینده مقيم دفتر صندوق جمعیت سازمان ملل متحد پخش شد.

ظفرقندی، وزیر بهداشت قرائت شد.

وزیر بهداشت در این پیام تأکید کرد: اچ‌آی‌وی یک بیماری قابل کنترل است و در صورت تشخیص به‌موقع و درمان مؤثر، فرد مبتلا می‌تواند طول عمر طبیعی داشته باشد و با کاهش بار ویروسی، دیگر قادر به انتقال بیماری به دیگران نخواهد بود. دکتر ظفرقندی با اشاره به اهداف برنامه کنترل عفونت اچ‌آی‌وی، دستیابی به شناسایی ۹۵ درصد مبتلایان، درمان ۹۵ درصد افراد شناسایی شده و موفقیت درمان در ۹۵ درصد افراد تحت درمان را از ارکان اصلی این برنامه اعلام کرد.

وزیر بهداشت وجود برنامه استراتژیک با مشارکت ۲۳ سازمان را نقطه قوت کشور در کنترل اچ‌آی‌وی دانست و گفت: نظارت بر اجرای برنامه از سال ۱۳۹۵ بر عهده «کمیته نظارت بر اجرای برنامه کنترل عفونت اچ‌آی‌وی» قرار گرفته و این کمیته با تعیین سهم هر سازمان و تدوین شاخص‌های دقیق پایش، روند اجرای برنامه را به‌صورت مستمر رصد می‌کند.

وی تدوین دستورالعمل‌های یکسان برای سازمان‌های مختلف و طراحی نظام مدیریت جامع اطلاعات (MIS) را از مهم‌ترین ابزارهای نظارت عنوان کرد و افزود: سهم وزارت بهداشت در این برنامه، پوشش درمان موفق مبتلایان است؛ به‌گونه‌ای که با تشکیل شبکه پزشکان درمانگر، ۹۴ درصد افراد تحت درمان به سطح سرکوب ویروسی رسیده‌اند.

دکتر ظفرقندی پیشگیری از انتقال مادر به کودک را از دستاوردهای مهم برنامه دانست و اعلام کرد: تعداد نوزادان مبتلا متولدشده از مادران مبتلا از ۱۰ مورد در سال ۱۳۹۶ به یک مورد در سال ۱۳۹۹ کاهش یافته و در سال‌های ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ هیچ موردی گزارش نشده است.

وی افزود: سال گذشته در ۱۵۰ مادر مبتلا، امکان باروری سالم فراهم شد و همه نوزادان سالم به دنیا آمدند.

وزیر بهداشت همچنین به چالش تشخیص اشاره کرد و گفت: سال گذشته ۶۲ درصد موارد شناسایی شده‌اند که نیازمند تقویت بیشتر برنامه‌های تشخیصی است.

رئیس اداره ایدز وزارت بهداشت:

۹۴ درصد بیماران HIV در ایران با درمان منظم دیگر ناقل ویروس نیستند

رئیس اداره ایدز وزارت بهداشت گفت: بیش از بیست هزار بیمار مبتلا به HIV در کشور، تحت درمان هستند و ۹۴ درصد آن‌ها با مصرف منظم دارو سطح ویروس در خونشان به حدی پایین آمده که دیگر قابلیت انتقال به دیگران را ندارند.

به مناسبت روز جهانی ایدز، دکتر هنگامه نامداری تبار، رئیس اداره ایدز وزارت بهداشت، در برنامه کافه خبر رادیو سلامت با اشاره به دستاوردهای کشور در زمینه کنترل HIV اظهار کرد: امروز اچ‌آی‌وی یک بیماری عفونی قابل کنترل است. اگر افراد به موقع تشخیص داده شوند و دارو مصرف کنند، نه تنها می‌توانند زندگی سالم و طولانی داشته باشند بلکه از انتقال بیماری به دیگران نیز جلوگیری می‌شود.

در دو سال اول زندگی و پس از آن، به دنبال مشکلات تغذیه‌ای در کودکان بروز می‌کند.

دکتر شیوا شادانی، فوق تخصص خون و سرطان کودکان و عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی در این باره اظهار کرد: علائم کم‌خونی فقر آهن معمولاً شامل خستگی زودرس، رنگ‌پریدگی، کاهش اشتها، بی‌قراری، تپش قلب و در برخی موارد خاک‌خواری در کودکان است.

این فوق تخصص خون و سرطان کودکان با تأکید بر اهمیت تشخیص به موقع اظهار کرد: آگاهی از علائم اولیه و مراجعه به موقع به پزشک، همراه با درمان مناسب، می‌تواند باعث بهبود عملکرد تحصیلی و افزایش توان هوشی کودکان شود.

دکتر شادانی با بیان اینکه همه کم‌خونی‌ها ناشی از فقر آهن نیست، خاطرنشان کرد: در برخی موارد، کم‌خونی می‌تواند ناشی از بیماری‌های زمینه‌ای جدی باشد؛ از جمله کم‌خونی‌های ارثی مانند تالاسمی، کم‌خونی داسی‌شکل و اسفروسیتوز ارثی، یا کم‌خونی‌هایی که به دنبال عفونت‌ها و مشکلات تغذیه‌ای خاص ایجاد می‌شوند که نیازمند بررسی تخصصی و درمان اختصاصی هستند.

وی هدف از تشخیص و درمان به موقع کم‌خونی را این‌گونه بیان کرد: هدف ما این است که با مراجعه به موقع به پزشک، تشخیص قطعی و درمان علمی بیماری‌ها، در آینده کودکانی با انرژی، دارای رشد طبیعی و سالم داشته باشیم.

وی با بیان اینکه خدمات درمانی در کشور کاملاً رایگان و محرمانه ارائه می‌شود، افزود: افراد می‌توانند حتی با نام مستعار به مراکز مشاوره بیماری‌های رفتاری مراجعه کنند و بدون نگرانی از انگ اجتماعی یا قضاوت دیگران، تحت آموزش، مشاوره و تست قرار گیرند.

نامداری تبار با اشاره به آمار بیماران در کشور گفت: در حال حاضر بیش از بیست هزار بیمار مبتلا به HIV در ایران زندگی می‌کنند و خوشبختانه بیش از ۹۴ درصد آن‌ها با مصرف منظم دارو سطح ویروس در خونشان به حدی پایین آمده که دیگر قابلیت انتقال به دیگران را ندارند. این شرایط تا زمانی ادامه دارد که داروها قطع نشود و مشابه بیماری دیابت نیازمند مصرف مداوم دارو است.

وی ادامه داد: درمان قطعی زمانی محقق می‌شود که ویروس به طور کامل از بدن حذف شود، اما در شرایط فعلی بیماری قابل کنترل است و بیماران می‌توانند با مصرف منظم دارو زندگی طبیعی و پرنشاطی داشته باشند.

رئیس اداره ایدز وزارت بهداشت با اشاره به موفقیت‌های درمانی در کشور تأکید کرد: بیش از سه سال است که مادران باردار مبتلا به HIV در ایران، با مصرف منظم دارو و تحت مراقبت‌های پزشکی، همگی نوزادان سالم به دنیا آورده‌اند و هیچ موردی از انتقال ویروس از مادر به جنین گزارش نشده است.

وی این دستاورد را خبر بسیار امیدوارکننده دانست و گفت: این موفقیت نشان می‌دهد که با تشخیص به موقع و درمان مناسب، می‌توان از انتقال بیماری جلوگیری کرد و آینده‌ای روشن برای بیماران و خانواده‌های آنان رقم زد.

نامداری تبار در پایان ابراز امیدواری کرد: با ادامه پوشش‌های اطلاع‌رسانی و افزایش آگاهی عمومی، موارد جدید ابتلا کاهش یابد و بیماران مبتلا بتوانند با درمان مناسب زندگی سالم و فعال داشته باشند.

در گفتگو با فوق تخصص خون و سرطان کودکان بررسی شد؛

شایع‌ترین علت کم‌خونی در کودکان و علائم آن

فوق تخصص خون و سرطان کودکان و عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی با اشاره به انواع کم‌خونی در سنین کودکی گفت: شایع‌ترین علت کم‌خونی در کودکان، کم‌خونی فقر آهن است که اغلب به دلیل مصرف نادرست مکمل‌های آهن